

ALAPVETŐ JOGOK BIZTOSA
AZ ENSZ NEMZETI EMBERI JOGI INTÉZMÉNYE

Az alapvető jogok biztosának

JELENTÉSE

az AJB-1336/2025. számú ügyben
közérdekű bejelentés intézésére jogosult eljáró szerv válaszadásának
késedelmével összefüggésben

Előadó: dr. Jászberényi Éva

Érintett szerv: Budapest Főváros Kormányhivatala

**Az alapvető jogok biztosának
Jelentése
az AJB-1336/2025. számú ügyben**

Az eljárás megindítása

A Panaszos közérdekű bejelentés intézésére irányuló felülvizsgálati kérelmében kifogásolta, hogy a Budapest Főváros Kormányhivatala (a továbbiakban: Kormányhivatal) részére 2023. május 1-jén megküldött – fogyasztóvédelmi tárgyú – közérdekű bejelentésére 30 napon belül nem kapott választ.

Az alapvető jogok biztosa – egyebek mellett – az alapvető jogok biztosáról szóló 2011. évi CXI. törvény 38/A. § alapján kérelemre vizsgálja a közérdekű bejelentések törvényben meghatározott szervek általi megfelelő intézését.

Mivel a beadvánnyal összefüggésben felmerült a tisztességes hatósági eljáráshoz való jog sérelmének a gyanúja, ezért vizsgálatot indítottam.

Az érintett alapvető jog

A tisztességes hatósági eljáráshoz való jog: *„Mindenkinek joga van ahhoz, hogy ügyeit a hatóságok részrehajlás nélkül, tisztességes módon és ésszerű határidőn belül intézzék.”* [Alaptörvény XXIV. cikk (1) bekezdés].

Az alkalmazott jogszabályok

- Magyarország Alaptörvénye (a továbbiakban: Alaptörvény);
- az alapvető jogok biztosáról szóló 2011. évi CXI. törvény (a továbbiakban: Ajbt.);
- a közérdekű bejelentés benyújtásakor hatályos, a panaszokról és a közérdekű bejelentésekről szóló 2013. évi CLXV. törvény (a továbbiakban: Pkbt.).

Megállapított tényállás

Panaszos a 2023. május 1-jén a Kormányhivatalnak megküldött közérdekű bejelentésében fogyasztóvédelmi tárgyú kifogást terjesztett elő egy masszázskádak és wellness funkciókat betöltő kiegészítő termékek forgalmazásával és értékesítésével foglalkozó gazdasági társaság tevékenységét érintően, választ azonban nem kapott.

Felülvizsgálati eljárásom során megkerestem a Kormányhivatalt a közérdekű bejelentés intézését érintően.

A Kormányhivatal tájékoztatása szerint a közérdekű bejelentés nyomán a hatósági ellenőrzési eljárás adminisztratív hibára visszavezethetően csak 2023. augusztus 24-én indult az ügyben. A Kormányhivatal a tényállás tisztázása érdekében a Panaszossal telefonon több egyeztetést folytatott a bejelentésben foglaltak pontosítása végett. Panaszos telefonon szóbeli tájékoztatást kapott a bejelentésében foglaltakra vonatkozó hatósági állásponttól, melyet tudomásul vett. Tájékoztatta továbbá a Kormányhivatal, hogy a bejelentésében nem szereplő – hivatalból észlelt – jelölési hiányosságok okán hatósági ellenőrzést indít. Panaszos 2023. augusztus 24-én írásban is tájékoztatást kapott a hatósági ellenőrzés megindításáról, valamint arról, hogy a szerződések hibás teljesítéséből, illetve az abban foglaltak nem teljesítéséből eredő

esetleges kárigény érvényesítése, továbbá a szerződés érvénytelenítése bírósági úton, polgári peres eljárás keretében történhet.

A Kormányhivatal tájékoztatott továbbá, hogy a jövőben fokozott figyelmet fog fordítani a közérdekű bejelentések határidőben történő elintézésére.

A vizsgálat megállapításai

A hatáskör tekintetében

Az alapvető jogok biztosának feladat- és hatáskörét, valamint az ennek ellátásához szükséges vizsgálati jogosultságokat az Ajbt. határozza meg.

Az Ajbt. – a panasz benyújtásakor hatályos – 38/A. § rendelkezése szerint, az alapvető jogok biztosa vizsgálja a panaszokról és a közérdekű bejelentésekről szóló törvény szerinti közérdekű bejelentéseknek a 18. § (1) bekezdés a)–k) pontja szerinti hatóságok általi kezelésének gyakorlatát, valamint kérelemre az egyes közérdekű bejelentések megfelelő intézését.

A Kormányhivatal, mint közigazgatási szerv az alapvető jogok biztosa által vizsgálható szervnek minősül.

Az érintett alapvető jogok tekintetében

Az alapvető jogok biztosa egy adott társadalmi probléma mögött álló összefüggésrendszer feltárása során autonóm, objektív módon, kizárólag alapjogi érvek felsorakoztatásával és összevetésével tesz eleget az Alaptörvényben kapott mandátumának.

Az ombudsmani intézmény megalakulása óta az országgyűlési biztos támaszkodott az Alkotmánybíróság alapvető jogállami garanciákkal és az alapjogok tartalmával kapcsolatos elvi megállapításaira, valamint – az ombudsmani jogvédelem speciális vonásainak megfelelően – alkalmazta az alapjog-korlátozás alkotmányosságát megítélni hivatott alapjogi tesztek. Így a jelen ügyben is elvi megállapításaim megfogalmazása, az alapjogok és az alkotmányos elvek jelen ügyben releváns szempontok szerinti értelmezése során irányadónak tekintem az Alkotmánybíróság határozataiban, azok indokolásában kifejtett érveket, jogelveket, megállapításokat és következtetéseket.

Az Alaptörvény XXIV. cikke (1) bekezdése értelmében *mindenkinek joga van ahhoz, hogy ügyeit a hatóságok részrehajlás nélkül, tisztességes módon és ésszerű határidőn belül intézzék.*

Az Alkotmánybíróság az Alaptörvény XXIV. cikk (1) bekezdésében foglalt alaptörvényi rendelkezés legfontosabb elemeit a következők szerint azonosította a 3223/2018. (VII. 2.) AB határozatban és – ezzel egyezően – a 7/2019. (III. 20.) AB határozatban. Az Alaptörvény XXIV. cikk (1) bekezdése szerinti alapjog alanya az ügyfél, a jog kötelezettje pedig a közigazgatási hatóság. Az alapjog rendeltetése, hogy ügyfélközpontú megközelítésben biztosítsa a közérdek és a szubjektív jogvédelem közötti egyensúlyt, az anyagi jog érvényesülését, végső fokon a hatóság jogszerű működését.

Az alapvető jogon belül fontos részjogosítvány az eljárás ésszerű határidőn belül történő befejezéséhez való jog. Az Alkotmánybíróság – mint arra a már hivatkozott 7/2019. (III. 20.) AB határozatban maga a testület utalt – megállapította számos olyan, az alapjog tartalmához tartozó részjogosítvány alapjogi jellegét, amelyek az ügyfelet helyezik középpontba, és amelyek érvényesítése, a vizsgálati típusú hatósági eljárás alaki és anyagi hatékonyságát (gyorsaságát, szakszerűségét, törvényességét), összességében jognak alárendeltségét hivatottak szolgálni. Ilyen az ésszerű határidőben meghozott döntéshez való részjogosítvány is.

Ezen részjogosítvánnyal kapcsolatban az Alkotmánybíróság 5/2017. (III. 10.) AB határozata rögzítette azon elvi megközelítést, miszerint alkotmányossági kérdés, hogy a jogalkalmazó szervek a jogalkotó által meghatározott kötelezettségeiket teljesítsék, ideértve a határidők betartását. „*A tisztességes hatósági eljáráshoz való joghoz hozzátartozik annak biztosítása, hogy a közigazgatási hatóságok a rájuk vonatkozó határidőket betartsák.*”

Az ügy érdemében

Az Ajbt. 38/A. § alapján indult eljárásban a bejelentés intézését vizsgálhatom; e körben tehát azt, hogy az eljáró szerv az előírt határidőket betartotta-e, megtett-e mindent a megalapozottság vizsgálata körében, szükség esetén döntött-e hatósági, illetve egyéb hatáskörébe tartozó eljárás megindításáról, a bejelentő felé fennálló tájékoztatási kötelezettségének eleget tett-e, és mindezek során az alapvető jogokkal összefüggésben a hatóság által előidézett visszásság vagy annak közvetlen veszélye fennáll-e.

A Pkbt. 2. §-a értelmében, ha *a közérdekű bejelentést – törvény eltérő rendelkezése hiányában – az eljárásra jogosult szervhez történő beérkezésétől számított harminc napon belül kell elbírálni. Ha azonban az elbírálást megalapozó vizsgálat előreláthatólag harminc napnál hosszabb ideig tart, erről a közérdekű bejelentőt az elintézés várható időpontjának és az eljárás meghosszabbodása indokainak egyidejű közlésével kell tájékoztatni. A vizsgálat befejezésekor – a minősített adat, illetve törvény alapján üzleti, gazdasági vagy egyéb titoknak minősülő adat kivételével – a megtett intézkedésről, vagy annak mellőzéséről – az indokok megjelölésével – a közérdekű bejelentőt haladéktalanul értesíteni kell.*

(5) Az írásbeli értesítés mellőzhető, ha a panasz vagy a közérdekű bejelentés elintézéséről a panaszost vagy közérdekű bejelentőt szóban tájékoztatták, aki a tájékoztatást tudomásul vette.

A fentiekben részletezett tényállás alapján megállapítottam, hogy a **Kormányhivatal** a közérdekű bejelentés elbírálásáról a Pkbt.-ben előírt határidőn túl tájékoztatta Panaszost, az eljárási határidő meghosszabbításáról információt nem adott, ezzel a **Panaszos tisztességes hatósági eljáráshoz fűződő jogával összefüggésben visszásságot okozott.**

Mindamellet, hogy a Kormányhivatal *a tisztességes hatósági eljáráshoz fűződő joggal összefüggésben visszásságot okozott*, ugyanakkor vizsgálatát lefolytatta, szóbeli és írásbeli tájékoztatást is adott Panaszos részére, továbbá a feltárt alapvető jogot érintő visszásság jövőbeni bekövetkezése lehetőségének megelőzéséhez szükséges lépéseket megtette, ezért ombudsmani intézkedést nem teszek.

Budapest, 2025. az elektronikus dátumbélyegző szerint

Dr. Kozma Ákos